

Mükellefin velayeti eşinde bulunan çocuk için asgari geçim indiriminden yararlanıp yararlanamayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	61504625-120-2999
Tarih	21.01.2020

T.C.

KÜTAHYA VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 61504625-120-E.2999

21.01.2020

Konu : Mükellefin velayeti eşinde bulunan çocuk için asgari geçim indiriminden yararlanıp yararlanamayacağı

İlgi : 25.02.2019 tarih ve 14660 kayıt sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formundan, 19/6/2017 tarihinden itibaren ... Turizm A.Ş.'de çalışmakta olduğunuz, 04/2/2015 tarihinde eşinizden ayrıldığınız ve 2 çocuğunuzun bulunduğu, çocukların velayetinin annelerinde olduğu, tarafınızca çocuklara nafaka ödediğinizi belirtilerek, işe giriş tarihinden

itibaren asgari geçim indiriminden yararlanıp yararlanamayacağınız hususunda görüş talep ettiğiniz anlaşılmaktadır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinde; *"Ücretin gerçek usulde vergilendirilmesinde asgarî geçim indirimi uygulanır.*

Asgarî geçim indirimi; ücretin elde edildiği takvim yılı başında geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının; mükellefin kendisi için % 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için % 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere; ilk iki çocuk için % 7,5, üçüncü çocuk için %10, diğer çocuklar için % 5'idir. Gelirin kısmî döneme ait olması halinde, ay kesirleri tam ay sayılmak suretiyle bu süreye isabet eden indirim tutarları esas alınır. Asgarî geçim indirimi, bu fıkraya göre belirlenen tutar ile 103 üncü maddedeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir dilimine uygulanan oranın çarpılmasıyla bulunan tutarın, hesaplanan vergiden mahsup edilmesi suretiyle uygulanır. Mahsup edilecek kısmın fazla olması halinde iade yapılmaz.

İndirimin uygulamasında "çocuk" tabiri, mükellefle birlikte oturan veya mükellef tarafından bakılan (nafaka verilenler, evlat edinilenler ile ana veya babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturanlar dâhil) 18 yaşını veya tahsilde olup 25 yaşını doldurmamış çocukları, "eş" tabiri ise, aralarında yasal evlilik bağı bulunan kişileri ifade eder.

İndirim tutarının tespitinde mükellefin, gelirin elde edildiği tarihteki medenî hali ve aile durumu esas alınır. İndirim, yukarıdaki oranlara göre hesaplanan tutarları aşmamak kaydıyla, ücret geliri elde eden aile fertlerinden her biri için ayrı ayrı, çocuklar için eşlerden yalnızca birisinin gelirin e eşine uygulanır. Boşananlar için indirim tutarının hesabında, nafakasını sağladıkları çocuk sayısı dikkate alınır.

..." hükmüne yer verilmiştir.

265 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin "Medeni Durum ve Eşin Gelirinin Olmadığının Tespiti" başlıklı 6 ncı bölümünde; *"Ücretliler, medeni durumları ve çocuk sayıları ile eşinin iş ve gelir durumu hakkında Tebliğ ekinde yer alan " Aile Durumu Bildirimi" (Ek:1) ile işverenlerine bildirimde bulunacaklardır. Durumlarında herhangi bir değişiklik olması halinde (evlenme, boşanma, ölüm, doğum vb.) bu değişiklikleri*

işverene bir ay içerisinde bildireceklerdir. Asgari geçim indirimi oranını etkileyen değişiklikler, söz konusu değişikliğin işverene bildirildiği tarih itibarıyla uygulanacak olup, eşlerin her ikisinin de ücretli olması halinde çocuklar yalnızca sosyal güvenlik yönünden tabi oldukları eşin bildirimine dahil edileceklerdir.

Bu uygulamada eşin çalışmadığı ve herhangi bir gelirin olmadığına ilişkin olarak (aksi tespit edilmediği sürece) ücretlinin beyanı yeterli olacaktır. Sadece ücret geliri elde eden eş, "çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş" kapsamında değerlendirilmeyecektir. Bunlar dışındakiler ise çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş kapsamında değerlendirilecek olup, münhasıran emekli maaşı alanlar da çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eş olarak kabul edilecektir." açıklamalarına yer verilmiştir.

Aynı Tebliğin "5. Asgari Geçim İndiriminin Hesaplanması" başlıklı bölümünde yer alan 2 numaralı örnekte, üç çocuğa ilişkin nafaka vermekte olan bir hizmet erbabının asgari geçim indiriminin ne şekilde hesaplanacağı açıklanmıştır..

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalara göre, boşanmış eşlere ait çocukların; "Aile durum Bildirimi" ile işverene bildirilmek kaydıyla öncelikle nafakaya hükmedilen eşin, nafaka ödenmesine karar verilen eşin bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde ise çalışan diğer eşin asgari geçim indirimi hesabında dikkate alınması gerekmektedir.

Bu kapsamda, nafaka ödeme yükümlülüğünüzü yerine getirdiğiniz çocuklarınız için "Aile Durum Bildirimi"ni işvereninize bildirilmek kaydıyla, bildirim tarihinden itibaren söz konusu çocuklar için asgari geçim indiriminden yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026